

2. workshop projektu *Veřejné a soukromé jako téma multidisciplinárního výzkumu*

Akademie věd
České republiky

Strategie AV21

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

Virtuální versus skutečný veřejný prostor – aktuální otázky

Virtuální svět proniká díky novým technologiím stále intenzivněji do našeho každodenního života, ovlivňuje naše chování, vzájemnou komunikaci, stává se rozšířením reality. Do jaké míry tato proměna ovlivňuje i fungování veřejné sféry? Je virtuální svět počítačů, chytrých telefonů a pod. jen novou mediální podobou, která pouze nahrazuje dříve obvyklejší média komunikace? Nebo přináší zásadní změny, jak participujeme na veřejném prostoru? Těmito i dalšími otázkami se bude workshop zabývat ve třech tematických blocích.
(Petr Kratochvíl, Ústav dějin umění AV ČR)

9.00–10.30

Blok filozoficko-umělecký

V závěru 20. století se filosofové zabývali myšlenkou simulakra, s širším rozšířením vyspělých technologií pak pojmem virtuální realita a v současné době se hovoří o rozšířené realitě. Habermas spojoval vznik veřejného prostoru v buržoazní společnosti s rozvojem tištěných médií. Jak můžeme charakterizovat situaci po masovém rozšíření internetu a jaký vliv má na transformaci a redefinici veřejného prostoru, identity, komunit, uměleckých aktivit? Je kyberprostor rozšířením reálného veřejného prostoru, novým místem sdružování komunit různých zájmů nebo jim hrozí fragmentace a kyberbalkanizace? Dochází k rozšíření lidských možností nebo k fragmentaci subjektu a odtržení od „reality“, anonymizaci a ztrátě odpovědnosti?

Moderuje:

Radim Hladík
(Filosofický ústav AV ČR)

Úvodní vystoupení:

Milan Kreuzzieger
(Filosofický ústav AV ČR)

Jana Horáková
(Filozofická fakulta MU Brno)

10.45–12.15

Blok sociologický

Sociálně-vědní koncepce vidí veřejný prostor jako prostor k diskusi, nebo jako prostor fyzicky a psychologicky přístupný, a to všem lidem bez rozdílu. Mnoho současných prostor, ať již městských či virtuálních, neodpovídá ani jedné z těchto představ. Internetové diskuse odepírají přístup názorovým oponentům/ oponentkám, stejně jako určití jedinci nemají fyzický nebo kognitivní přístup do některých prostor města. Jak virtuální, tak městský veřejný prostor mají svá pravidla, která se vyjednávají v sociálních interakcích. Do jaké míry může být virtuální prostor reálným a reálný prostor virtuálním? Jak ovlivňuje naše chování to, zda se nacházíme ve virtuálním či reálném prostoru? Kdo tvoří hranice těchto prostorů? Kdo do nich má a kdo naopak nemá přístup? Diskutovat tyto otázky budeme zaprvé na příkladu bezdomovectví a jeho vyčleňování ze sdílených (virtuálních) představ o tom, jak by veřejný prostor města měl vypadat, zadruhé na příkladu reakcí na ukončení výstavy aktů v Knihovně Akademie věd ČR a jejich odlišností ve veřejném a virtuální prostoru.

Moderuje:

Filip Vostal
(Filosofický ústav AV ČR)

Úvodní vystoupení:

Nina Fárová
(Sociologický ústav AV ČR)

Petr Vašát
(Sociologický ústav AV ČR)

13.00–15.00

Blok urbanistický – Metropolitní pán Prahy

Chystaný Metropolitní plán Prahy je – tak jako každý plán – virtuální vizí možné budoucnosti. V debatě o tomto plánu nás budou především zajímat 3 okruhy otázek, vztahující se k zaměření našeho projektu:

1. Obecný problém vztahu vize a jejího reálného naplňování (možnosti a meze uskutečňování urbanistických vizí, vyváženost regulace vývoje a liberálního respektování spontánního vývoje a pod).

2. Metropolitní plán a veřejné debata (jak učinit virtuální vizi, která předurčí podobu veřejného prostoru města, součástí veřejné debaty).

3. Definování rozhraní veřejné a soukromé sféry jako předmět (úkol) Metropolitního plánu.

Moderuje:

Rostislav Švácha
(Ústav dějin umění AV ČR)

Úvodní vystoupení:

Petr Hlaváček
(Fakulta architektury ČVUT v Praze)

Michal Novotný
(Filozofická fakulta UP v Olomouci)

pondělí 21. 11. 2015, 9.00–15.00
Akademické konferenční centrum
AV ČR, Husova 4a, Praha I, vstup volný

kontakt: kratochvil@udu.cas.cz, milan.kzz@seznam.cz, svedova@udu.cas.cz